

Bruksgymnasiet
Gymnasievägen 1
747 40 Gimo

2011-03-30

Dnr 43-2010:5173

Skolbeslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Bruksgymnasiet
i Östhammars kommun

2011-03-30

Rektor vid Bruksgymnasiet

Gymnasievägen 1, Box 42

747 02 Gimo

Östhammars kommun

Stångörsgatan 10, Box 66

742 21 Östhammar

Tillsyn i Bruksgymnasiet

Gymnasieskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Bruksgymnasiet och Östhammars kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolverkets statistik för läsåret 2009/2010 visar att andelen elever som slutför sina respektive utbildningar och som är behöriga till universitets- och högskolestudier är lägre än i riket. Skolans genomsnittliga betygspoäng är lägre än i riket. En jämförelse mellan kvinnors och mäns måluppfyllelse i Bruksgymnasiet visar att såväl behörighetsgrad som betygspoäng är betydligt lägre hos män än hos kvinnor. I det individuella programmet har eleverna en varierande genomströmningstid, vilket enligt rektorn och lärare innebär ett snitt på drygt ett år.

Eleverna i Bruksgymnasiet ges inte tillräckligt med möjligheter till inflytande över utbildningens innehåll och former. Tillsynen visar att inte alla klasser har klassråd och att frågor som är av gemensamt intresse för klassen inte alltid behandlas.

Granskningen visar att skolan bedriver ett omfattande förebyggande arbete med elevhälsan och att skolan har ett utbrett värdegrundsarbete, dock saknar skolan en aktuell plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på en sådan plan.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid författningarnas krav. Tillsynen visar även att det finns elever i Bruksgymnasiet som har behov av studiehandledning på sitt modersmål men som inte erbjuds detta.

Skolinspektionen uppfattar att skolmiljön i Bruksgymnasiet präglas av trygghet och kreativitet. Såväl elever från de nationella, de specialutformade som de individuella programmen bekräftar i intervjuer att det råder ett öppet och tillåtande klimat i skolan. Genom verksamhetsbesök samt intervjuer med elever, lärare och skolläda framkommer att skolan arbetar för att skapa engagemang, lust att lära och en god miljö för lärande som främjar elevernas utveckling.

Skolinspektionen har i tillsynen av Bruksgymnasiet identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Bruksgymnasiet ser inte till att alla elever når kunskapsmålen i alla ämnen (Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna, Kursplanerna).
- Rektorn ser inte till att eleverna ges tillräckligt med möjligheter till inflytande över utbildningens innehåll och former (4 kap. 3 – 4 §§ gymnasieförordningen).
- Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på en sådan plan (14 a kap. 8 § 1985 års skollag; 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid författningarnas krav (8 kap. 1 a § gymnasieförordningen).
- Studiehandledning på modersmål ges inte till alla elever som har behov av det (8 kap. 5 § gymnasieförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1 – 2.

Rektorerne och Östhammars kommun har ansvar för att Bruksgymnasiets brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast fyra månader från den dag beslutet för Östhammars kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorerne och Östhammars kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Anousheh Abuhamez deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman

Enhetschef

Johan Pellberg

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Bruksgymnasiet

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Östhammars kommun under perioden januari 2011 – mars 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Bruksgymnasiet den 3, 4 och 8 mars 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Bruksgymnasiet, dels den information som samlats in under besöket. I Bruksgymnasiet intervjuades verksamhetschefen, rektorerna, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Bruksgymnasiet.

Skolan	Antal elever
Gymnasieskola	482

Källa: Skolans egna uppgifter, januari 2011.

Bruksgymnasiet ligger i Gimo som är en tätort i Östhammars kommun. Skolan består av flera sammanlänkade byggnader med en variation av lektionssalar som är anpassade till den specifika undervisningens innehåll och behov. Dessutom finns några gemensamma utrymmen såsom cafeteria och bibliotek. Skolan har 482 elever fördelade på nationella, specialutformade och individuella program.

Skolan leds av en verksamhetschef och två rektorer. Verksamhetschefen har huvudsakligen ansvar för det kommunala uppdraget, vilket bland annat innefattar skolans ekonomi. De två rektorerna har huvudsakligen ansvar för det statliga uppdraget, vilket bland annat innefattar det pedagogiska ledarskapet. Rektorerna har en ansvarsfördelning som innebär att de har separat ansvar för skolans olika utbildningsprogram. Lärarna i Bruksgymnasiet är organiserade i arbetslag som har en fast mötestid varannan vecka där de bland annat diskuterar pedagogiska frågor. För varje arbetslag finns en arbetslagsledare. Tillsammans med rektorerna utgör arbetslagsledarna skolans pedagogiska utvecklingsgrupp.

Tillsynsprotokoll för Bruksgymnasiet

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Bruksgymnasiet ser inte till att alla elever når kunskapsmålen i alla ämnen.

Författningsstöd:

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna
Kursplanerna

Motivering:

Andelen elever i Bruksgymnasiet som slutförde sin utbildning med slutbetyg uppgick enligt Skolverkets statistik till 74 procent läsåret 2009/2010. Av dessa var 80 procent behöriga till universitets- och högskolestudier. Motsvarande andel för riket var 87 procent. Vid en jämförelse över tid framgår att andelen elever i Bruksgymnasiet som är behöriga till universitets- och högskolestudier minskat de senaste åren.

Andelen behöriga till universitet och högskola är betydligt lägre hos män än hos kvinnor. Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2009/2010 har 65 procent av männen i Bruksgymnasiet behörighet till universitet och högskola, vilket kan jämföras med kvinnor där motsvarande andel är 91 procent.

Skolans genomsnittliga betygspoäng uppgick till 13,5 läsåret 2009/2010, vilket är lägre än genomsnittet i riket. En jämförelse mellan kvinnors och mäns resultat läsåret 2009/2010 visar att kvinnor har en betydligt högre genomsnittlig betygspoäng än män, 14,2 respektive 12,5. Resultaten från de senaste fem åren visar på små förändringar för kvinnor men en nedåtgående trend för män.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn ser inte till att eleverna ges tillräckligt med möjligheter till inflytande över utbildningens innehåll och former.

Författningsstöd:

4 kap. 3 – 4 §§ gymnasieförordningen

Motivering:

För varje klass eller motsvarande i gymnasieskolan skall det finnas ett klassråd som skall behandla frågor som är av gemensamt intresse för klassens elever. Klassrådet ska bestå av samtliga elever i klassen och deras klassföreståndare.

I samband med samtal och intervjuer med elever och lärare framkommer att inte alla klasser i Bruksgymnasiet har klassråd. För de klasser som inte har det försöker mentorerna, i anslutning till ordinarie undervisning, hinna med frågor som är av gemensamt intresse för klassen. Tillsynen visar dock att detta inte alltid är möjligt och att frågor som är av gemensamt intresse för klassen därför inte alltid behandlas.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på en sådan plan.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Rektorn ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Den plan mot kränkande behandling som skolan har idag och som Skolinspektionen har tagit del av uppfyller inte författningarnas krav. Den saknar bland annat rutiner för hur kränkningar ska behandlas utifrån en aktuell kartläggning av skolans specifika förhållanden. Inte heller anges vilka åtgärder som vidtagits med utgångspunkt i en genomgång av föregående plan.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid författningarnas krav.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte alltid vilka behov utredningen visat att eleven har, hur de skall tillgodoses eller hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Kopplingen till de nationella målen är inte heller tillräckligt tydlig. Vidare framgår det inte alltid vilka åtgärder skolan och läraren ska vidta för att anpassa undervisningen till elevens behov.

Bedömning:

Studiehandledning på modersmål ges inte till alla elever som har behov av det.

Författningsstöd:

8 kap. 5 § gymnasieförordningen

Motivering:

En elev skall få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. I samband med samtal och intervjuer med elever, lärare, personal inom elevvård och skollledning framkommer att skolans rutiner för att kartlägga om det finns elever som har behov av studiehandledning på sitt modersmål inte är tillräckliga. I de fall det framkommer för skolan att det finns elever med behov av studiehandledning på sitt modersmål visar tillsynen att skolan inte erbjuder detta.